

Міністерство освіти і науки України
Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Затверджено
вченою радою університету
«__» _____ 2016 р.
протокол № ____
Голова вченої ради, ректор
_____ С.В.Мельничук

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ

(назва рівня вищої освіти)

МАГІСТР

(назва ступеня, що присвоюється)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ

01 Освіта

(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

014 Середня освіта (03 Історія)

(код та найменування спеціальності)

Чернівці
2016

ПЕРЕДМОВА

1. РОЗРОБЛЕНО

робочою групою Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича

2. ЗАТВЕРДЖЕНО

ухвалою вченої ради Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від «__» _____ 201__ р. протокол № _____.

3. ВВЕДЕНО В ДІЮ

наказом ректора Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича від «__» _____ 201__ р.

4. РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

Добржанський О.В. – доктор історичних наук, професор, декан факультету історії, політології та міжнародних відносин – керівник проектної групи (гарант освітньої програми)

Ботушанський В.М. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України

Чучко М.К. – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії стародавнього світу, середніх віків та музеєзнавства

Яценюк Г.М. – кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України

ВСТУП

Освітньо-професійна програма – система освітніх компонентів на відповідному рівні вищої освіти в межах спеціальності, що визначає вимоги до рівня освіти осіб, які можуть розпочати навчання за цією програмою, перелік навчальних дисциплін і логічну послідовність їх вивчення, кількість кредитів ЄКТС, необхідних для виконання цієї програми, а також очікувані результати навчання (компетентності), якими повинен оволодіти здобувач відповідного ступеня вищої освіти.

Стандарт вищої освіти визначає такі вимоги до освітньо-професійної програми:

- обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття відповідного ступеня вищої освіти;
- перелік компетентностей випускника;
- нормативний зміст підготовки здобувачів вищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання;
- форми атестації здобувачів вищої освіти;
- вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти;
- вимоги професійних стандартів (у разі їх наявності).

Освітньо-професійна програма використовується для розроблення навчальних планів підготовки фахівців відповідної спеціальності та ступеня вищої освіти.

I. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень на основі освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”
Ступінь, що присвоюється	Магістр
Галузь знань	01 Освіта
Спеціальність	014.03 Середня освіта (Історія)
Кваліфікація	Магістр. Історик. Викладач історії
Обсяг програми	90 кредитів ЄКТС
Термін навчання	1,5 роки
Форма навчання	Денна, заочна

II. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

1. Закон «Про вищу освіту». – Режим доступу:
[http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.](http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18)

2. Методичні рекомендації щодо розроблення стандарті вищої освіти – Режим доступу: <http://mon.gov.ua/>

3. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 // Видавництво "Соцінформ". – К. : 2010.

4. Національна рамка кваліфікацій. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.

III. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ВИПУСКНИКА

Загальні вимоги до якостей випускників освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія) реалізуються на основі системи набутих загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей для:

- здійснення виробничих функцій;
- вирішення завдань професійної та соціальної діяльності;
- розв'язання складних задач і практичних проблем у галузі або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог;
- забезпечення здатності випускника здійснювати професійну діяльність на первинній посаді одразу після закінчення терміну навчання.

Результатом навчання є формування інтегральних, загальних і спеціальних (фахових, предметних) компетентностей:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в галузі освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.
4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
5. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
7. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
9. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.
10. Здатність спілкуватися з нефакхівцями своєї галузі (з експертами з інших галузей).
11. Здатність працювати в міжнародному контексті.
12. Здатність працювати автономно.
13. Здатність розробляти та управляти проектами.
14. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
15. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

1. Застосовування професійно-профільних знань у педагогічній та науково-дослідницькій роботі.
2. знання нормативно-правової бази в галузі освіти та діяльності вищої школи.
3. знання основ українського законодавства, організації та функціонування судових та інших правочинних і правоохоронних органів.
4. знання основних нормативних документів, що регулюють діяльність навчальних закладів у сфері освіти та господарської діяльності.
5. знання сучасної методології, концепцій і теоретичних підходів до здійснення історичних або історіографічних досліджень
6. оволодіння навичками і вміннями роботи з документальними джерелами, архівними матеріалами та науковою і навчальною історичною літературою та їх застосування у практичній роботі.
7. знання закономірностей соціального розвитку для прогнозування тенденцій соціалізації особистості.
8. знання з психології, соціальної педагогіки, етики та основ управління трудовим та учнівським колективом.
9. формування цілісного уявлення про основні сучасні проблеми теорії та методології історичної науки, про специфіку їх постановки і розв'язання в історичних дослідженнях.
10. оволодіння вміннями та навичками застосування загальнонаукових і спеціальних методів, прийомів і методик в дослідницькій практиці.
11. оволодіння основними історичними концепціями, поняттями, судженнями, здатністю осмислювати і співставляти великий обсяг історичних фактів, критично оцінювати результати наукових досліджень, висувати гіпотези, вибудовувати різноманітні моделі історичних процесів і явищ.
12. знання з методики викладання історичних дисциплін у вищих навчальних закладах.
13. володіння методами та прийомами організації навчальної та наукової діяльності учнів та студентів навчального закладу.
14. оволодіння цілісною системою знань зі змісту української державної ідеї, основних етапів її становлення, розвитку і згасання, перебігу боротьби за реалізацію та її невдачі, політично-культурних орієнтацій еліти Гетьманщини, місця державної ідеї у політичній культурі українського суспільства.
15. розуміння поступу української нації на шляху державотворення.
16. знання основних моментів сучасної концепції історії України, яка ґрунтується на останніх дослідженнях вітчизняних науковців.
17. розгляд історичного минулого з позиції державних інтересів України.
18. простеження зв'язку подій та процесів українського державотворення з подібними процесами в історії інших європейських народів.
19. розгляд українського державотворчого процесу як цілісного у його причинно-наслідкових зв'язках.
20. аналіз основних наукових концепцій держави, дослідження основних положень вітчизняної та зарубіжної історіографії з відповідної проблематики.
21. знання концептуальної та проблемної структури, основних висновків, оцінок та трактувань історії Української революції 1917-1921 рр., що сформувалися в рамках різних теоретичних напрямків і груп.
22. розуміння сутності історичного розвитку у взаємозв'язку з етнодемографічними процесами.
23. знання та розуміння сутності і ролі новітніх технологій та методів археологічних досліджень в розвитку сучасної історичної науки.

IV. НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДГОТОВКИ

ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ, СФОРМУЛЬОВАНИЙ У ТЕРМІНАХ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Результати навчання здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія)

– вміння використовувати нормативні документи в галузі освіти та діяльності вищої школи в адміністративно-управлінській, навчально-педагогічній та науково-дослідницькій роботі.

– здатність здійснювати юридичне врегулювання навчальної, навчально-методичної, науково-дослідної і виховної роботи у вищих навчальних закладах, вміння керуватися правами та обов'язками у якості керівника вищого навчального закладу, підрозділу ВНЗ, науково-педагогічного чи наукового працівника.

– вміння орієнтуватися в законодавстві про освіту, застосовувати на практиці його основні норми, розуміти терміни, орієнтуватися у джерелах з питань діяльності вищого навчального закладу: від оформлення документів для отримання відповідної ліцензії до видачі дипломів, працевлаштування випускників та створення умов для підвищення кваліфікації та реалізації природних задатків і творчих можливостей науково-педагогічних працівників.

– використовувати знання сутності, принципів, методів, особливостей наукового пізнання для вивчення і розв'язання теоретичних завдань та практичних проблем.

– на основі володіння науковою методологією організувати процес дослідження від постановки наукових проблем до розробки принципів реалізації теоретичних знань, на основі принципу доказовості наукових знань забезпечувати достатність наукового обґрунтування істинності знань при проведенні дослідження.

– уміння проводити бібліографічну роботу із залученням сучасних інформаційних технологій, формувати цілі дослідження, складати джерельно-історіографічне обґрунтування досліджень, що проводяться, вибирати необхідні методи дослідження, модифікувати існуючі та розробляти нові методи, виходячи із завдань конкретного дослідження, застосовувати сучасні методи наукового пошуку в конкретній галузі знань

– уміння обробляти отримані результати, аналізувати і осмислювати їх з урахуванням опублікованих матеріалів, подавати підсумки роботи, що виконана, у вигляді звітів, рефератів, наукових статей.

– вміння обирати та застосовувати оптимальні методи відповідно до тематики дослідження та вироблення власної методики підготовки та виконання наукових проектів.

– уміння застосовувати знання закономірностей соціального розвитку для прогнозування тенденцій соціалізації особистості.

– здатність формулювати цілі особистої діяльності, визначати її структуру для забезпечення високого професійного рівня.

– володіти знаннями з психології, соціальної педагогіки, етики та основ управління для налагодження доброзичливих взаємин у трудовому колективі.

– вміння інтерпретувати сутність педагогічних технологій.

– здатність застосовувати знання методики викладання історії на практиці.

– вільне володіння й оперування найважливішими теоретико-методологічними поняттями і категоріями при дослідженні історичних проблем.

- вміння осмислювати теоретичну основу будь-якого історичного дослідження, з'ясувати, в якій теоретико-пізнавальній системі працював його автор.
- вміння аналізувати процеси, події та явища політичної історії України XVII-XVIII ст.
- визначати сутність державної ідеї у політичній культурі суспільств європейських країн у добу нової історії.
- здійснювати аналіз історичних процесів, явищ вітчизняної історії, порівнювати, знаходячи спільні риси та відмінності в державному розвитку України та інших країн Європи.
- практичне вміння організації та проведення польових досліджень, збору, систематизації та обробки отриманого матеріалу й подальшого його наукового опрацювання.

Зміст освітньо-професійної програми підготовки, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами, практиками та форма підсумкового контролю

Освітньо-професійна програма передбачає такі цикли підготовки:

- цикл дисциплін загальної підготовки;
- цикл дисциплін професійної підготовки.

Розподіл змісту освітньої програми, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами, практиками та форми підсумкового контролю наведено у таблиці 1.

Розподіл змісту освітньої програми, навчальний час за циклами підготовки, навчальними дисциплінами, практиками та форми підсумкового контролю

Таблиця 1

Назва навчальної дисципліни	Кількість навчальних годин / кредитів ЄКТС вивчення дисципліни	Форма підсумкового контролю
1	2	3
1. Цикл дисциплін загальної підготовки		
Педагогіка та психологія освітніх закладів	120/4	екзамен
Методика викладання в освітніх закладах	120/4	екзамен
Навчально-методичне забезпечення та інформаційні ресурси навчання історії в освітніх закладах	90/3	екзамен

Організація науково-пізнавальної діяльності в освітніх закладах	90/3	екзамен
Методика вивчення дискусійних проблем історії в закладах освіти	90/3	залік
Історія світових цивілізацій	90/3	екзамен
Українська історіографія на зламі ХХ-ХХІ ст.	90/3	залік
Загальна теорія історії	120/4	екзамен
Духовно-етичні вчення в історії світових цивілізацій	90/3	екзамен
Міфотворчість у вітчизняній науці	120/4	екзамен
Охорона та збереження культурної спадщини в Україні: проблеми та перспективи	90/3	залік
Політичне життя в Україні в умовах незалежності	120/4	екзамен
Теорія стадійного розвитку людського суспільства в 19-20 ст.	90/3	залік
Охорона праці в галузі	120/4	екзамен
Педагогічна практика	240/8	диференційований залік
2. Цикл професійної підготовки		
2.1 Дисципліни за вибором		
Історія Візантійської імперії	90/3	залік
Історія середньовічної Молдавії	90/3	залік
Історія інакодумства в СРСР	90/3	залік
Інтерактивні технології у навчальному процесі	90/3	залік
2.2. Дисципліни вільного вибору студента		
Історія Османської імперії/ Українська інтелігенція в емансипаційних процесах (середина 19-поч 20 ст.) / Предмет та зображення: образи та речові джерела в історичному дослідженні	90/3	залік
Соціальні конфлікти в Україні: історія і сучасність / Інтелектуальна історія /Розвиток науки доби античності та середньовіччя	90/3	залік
Повсякденне життя давніх греків та римлян / Масові соціальні рухи в другій половині ХХ ст. / Війна в історії людства: цивілізаційний вимір	90/3	залік
Усна історія: методологія та методи дослідження/ Війна і соціум в середньовічній Європі / Час і простір в історії	90/3	залік
Разом	2700 / 90	

Форми освітнього процесу та види навчальних занять

Лекції, лабораторні, семінарські, практичні, індивідуальні заняття, самостійна робота, консультації, підготовка дипломної роботи тощо.

V. ФОРМИ АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Форми атестації здобувачів вищої освіти:

- Захист дипломної роботи.

Навчальні дисципліни, що виносяться на атестацію (захист дипломної роботи)

Таблиця 2

№ з/п	Навчальна дисципліна, що виносяться на атестацію
1.	Теорія і методологія історії
2.	Методика викладання історичних дисциплін у ВНЗ
3.	Українська державна ідея XVII-XVIII ст.
4.	Історія світових цивілізацій
5.	Українська держава: генеза і розвиток (IV- XVI ст.)
6.	Україна у світовому інтеграційному процесі
7.	Український політичний проект XVII ст.: становлення інституту влади (європейський вимір)
8.	Українська історіографія XX-XXI ст.
9.	Проблеми історіографії Української революції 1917-1921 рр.
10.	Політичне життя в Україні в умовах незалежності
11.	Етнодемографічний чинник у новітній історії
12.	Сучасні археологічні дослідження

Вимоги до дипломної роботи. Дипломна робота передбачає проведення аналізу та теоретичної розробки (моделювання та дослідження процесів і об'єктів) актуальних питань, проблем зі спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія).

Дипломна робота повинна мати логічний, доказовий, аргументований характер і відповідати таким вимогам:

- має містити науковий аналіз предмета дослідження;
- має містити результати особисто проведених комплексних досліджень та аналіз прикладних проблем у галузі історії та археології;
- має містити обґрунтовані реальні пропозиції щодо вдосконалення різних аспектів професійної діяльності відповідно до предмета дослідження;
- має бути належно оформленою та мати всі необхідні супровідні документи.

Вимоги до екзамену. Під час екзамену випускник повинен продемонструвати знання та виявити вміння і навички, що складають комплекс базових професійних компетентностей магістра, науковця-дослідника в галузі історії та археології, визначених освітньою програмою магістрів спеціальності 014.03 Середня освіта (Історія).

За результатами атестації екзаменаційна комісія ухвалює рішення про присвоєння випускнику відповідної кваліфікації та про видачу диплому про вищу освіту державного зразка.

VI. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Таблиця 3

Принципи та процедури забезпечення якості освіти	<ul style="list-style-type: none"> – Положення про організацію освітнього процесу у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича; – Положення про забезпечення якості освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича; – Положення про моніторинг та контроль якості вищої освіти у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича; – Тимчасове положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень студентів Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
Моніторинг та періодичний перегляд освітніх програм	Положення про розробку та моніторинг освітніх програм у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти	<ul style="list-style-type: none"> – Положення про екзамени і заліки у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича; – Положення про рейтинг студентів Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича
Підвищення кваліфікації науково-педагогічних, педагогічних та наукових працівників	– Положення про підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича
Наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу	Специфіка конкретної спеціальності
Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім	АСУ «ВНЗ»

процесом	
Публічність інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації	Розміщення на сайті університету (www.chnu.cv.ua) у відкритому доступі
Запобігання та виявлення академічного плагіату	Перевірка на плагіат